

Petr Sokol: Piráti dobyli Berlín

22.září 2011

www.cevro.cz

22.09.2011

Nedělní zemské volby v Berlíně přinesly jedno překvapení: s devíti procenty hlasů se do zemského parlamentu dostala Pirátská strana, jejímž hlavním tématem je svoboda na internetu.

Svobodu si "političtí" piráti představují jako možnost kopírovat vše, co se na internetu objeví, a patentová nebo autorská práva jsou pro ně zastaralým konceptem, který internet dávno překonal. To dokazuje i jejich slogan, že "volné kopírování nikomu nic nebere, ale všem něco dává".

V ZÁTOCE

Pirátský politický proud se zrodil před pěti lety ve Švédsku. Jméno mu dal server "Pirate Bay" (česky Pirátská zátoka), jenž sloužil jako internetová burza, nepřímo nabízel nelegální software a šířil pirátské kopie hudby a filmů. Zakladatelé serveru chtěli koupit opuštěnou ropnou plošinu v Severním moři, známou jako soukromý stát Sealand, a tím se vyhnout perzekuci států omezujících volné kopírování na internetu.

Jenže majitel Sealandu ho nakonec nechtěl prodat někomu, kdo šíří nelegální obsah. Na server nadále narůstal tlak ze strany úřadů za šíření nelegálních kopií, a komunita uživatelů proto založila v roce 2006 novou politickou stranu. Na majitele serveru si následně došlápla švédská justice a odsoudila je k jednoletému vězení a k mnohamiliónovému odškodnění ve prospěch mediálních firem. Proces se zakladateli pirátského serveru byl klíčovým impulsem pro nárůst popularity nového politického subjektu.

V den vyhlášení rozsudku proti zakladatelům Pirate Bay do strany vstoupilo devět tisíc nových členů a v evropských volbách piráty volilo 7,1 procenta hlasujících Švédů, což jim vyneslo první křeslo v Evropském parlamentu a druhé jim připadne po připravovaném rozšíření Evropského parlamentu.

INTERNACIONÁLA

Po prvotním úspěchu ve Švédsku rostly pirátské strany v Evropě i jinde jako houby po dešti. Mnohým se zdálo, že se piráti stanou novými "zelenými 21. století". Ustavila se dokonce mezinárodní Internacionála pirátských stran. Piráti se pustili do volebních bitev napříč Evropou, ale jediným povzbuzením pro "pirátskou internacionálu" se stal výsledek v německých spolkových volbách v roce 2009, kdy je volila dvě procenta voličů.

Skutečný úspěch ale přišel až letos v Berlíně, v němž existuje dlouhodobě nejvyšší potenciál pro piráty, protože zde žije mnoho studentů, z jejichž řad hlavně pochází pirátské voličstvo. Již v roce 2009 tu v některých oblastech piráty volilo 10 % Berlínčanů.

Piráti vedle internetových témat mají poměrně vágní program, ale slibují mnoho transparency a chtějí dělat politiku "jinak". V Berlíně prosazují třeba noční MHD zadarmo, volný přístup na břehy všech berlínských řek a jezer, legalizaci hašiše či školní obědy zadarmo. Teprve budoucnost ukáže, zda je berlínský vzestup pirátů nebo začátkem jejich dalšího celoevropského vzestupu.

Reflex 38/2011